

DOĞAL AFETLER

* İnsanların kontrolü dışında, can ve mal kaybına neden olan doğa olaylarına **doğal afet** denir.

* Deprem, sel, heyelan, çığ, fırtına, hortum birer doğal afettir.

Deprem: Yer kabuğunun aniden kırılmasıyla oluşan yer sarsıntısıdır. Şiddetine göre can ve mal kaybına neden olabilir.

Sel: Şiddetli yağışların ve eriyen kar sularının oluşturduğu su baskınlarıdır.

Heyelan(toprak kayması): Eğimli yerlerdeki toprağın, kar ve yağmur sularının etkisiyle aşağıya kaymasıdır.

Çığ: Dağ ve yüksek tepelerden koparak gelen kar kütlesidir.

Fırtına: Rüzgârın sert ve hızlı bir şekilde esmesidir.

Hortum: Havanın hızla dönmesiyle bulutlardan yeryüzüne ulaşan bir fırtına türüdür.

Tsunami: Deniz ve okyanusların tabanında oluşan şiddetli depremler sonucunda, dalgaların çok büyük hale gelmesi olayıdır.

Orman yangını: Ormanlık bir alana yıldırım düşmesi ya da insanların dikkatsiz davranışları orman yangınlarına neden olur.

Doğal Afetlerden Korunma Yolları

* Doğal afetleri önleyemeyiz. Ancak gerekli tedbirleri alarak zararlı etkilerinden korunabiliriz.

Selden korunmak için:

- Akarsu önlerine setler ve barajlar yapılmalı,
- Ağaçlandırma yapılmalı,
- Dere kenarlarına ve dağ eteklerine ev yapılmamalıdır.

Çığ ve heyelandan korunmak için:

- Eğimli araziler ağaçlandırılmalı,
- Çığ ve heyelan tehlikesi olan yerlere ev yapılmamalıdır.

Yangından korunmak için:

- Ateş ve kibritle oynamamalı,
- Yangına neden olabilecek maddeleri doğaya atmamalı,
- Eğer bir şey tutuşursa bir yetişkinden veya itfaiyeden yardım istemelidir.

Depremden korunmak için:

- Binalar depreme dayanıklı yapılmalı,
- Evde devrilebilecek eşyalar duvara sabitlenmeli,
- Deprem çantası hazırlanmalı,
- Depremden önce deprem planı yapılmalıdır.

Deprem öncesinde yapılacaklar:

- Deprem çantası hazırlanmalıdır.
- Binalar sağlam yapılmalıdır.
- Evdeki eşyalar sabitlenmelidir.
- Deprem durumunda neler yapılacağı belirlenmelidir.(Deprem planı)

Deprem sırasında yapılacaklar:

- "Çök-Kapan-Tutun" hareketi uygulanmalıdır.
- Sağlam bir eşyanın yanında yaşam üçgeni oluşturulmalıdır.
- Asansör kullanılmamalı ve sarsıntı bitmeden bulunulan yer terk edilmemelidir.

Deprem sonrasında yapılacaklar:

- Elektrik , gaz ve su vanaları kapatılmalıdır.
- Boş ve güvenli bir alanda toplanmalıdır.

***Doğal afetler sonrasında yardım eden kuruluşlar:

AFAD: Doğal afetlerde arama kurtarma çalışmalarında bulunur.

KIZILAY: Doğal afetlerde zarar gören insanlara gıda, giyecek ve barınma yardımı yapar.